DERFOR FIK VI CHANCEN.

Venstres politiske situation er i dag helt anderledes, end nogen vel havde turdet vente. Og hvorfor er den nu det?

Poul Hartling sagde efter regeringsdannelsen, at Venstres folk skulle være opmærksomme på, at Venstre ikke vandt valget. Men Venstre fik en chance, føjede han til.

Det er givet, at heldet var med Venstre. Vi havde nu også lidt tilgode. Brikkerne lå valgnatten sådan, at situationen kunne pege på en ren Vens tre-regering..

POUL HARTLING.

Vi fik den, fordi Venstre havde en leder, der kunne se situationens muligheder - og som samtidig havde den politiske vilje og det nødvendige politiske mod. Der blev ikke rystet på hånden under regeringsforhandlingerne. Også i den slags situationer er det godt at vide, hvad man vil, og det vidste Poul Hartling.

Vi skal være varsomme med ordene, men jeg tror, at det, der skete i dagene efter 4. december 1973 er en af de mest afgørende begivenheder for Venstre i dette århundrede.

Jeg nævner dette, fordi det har sin plads i Venstres landsmødeberetning, ikke som noget forsøg på høvdingedyrkelse. Som en, der kender en del til Poul Hartling, kan jeg sige, at hvis man vil irritere ham, så skal man lave høvdingedyrkelse. Poul Hartling kan man kun takke på en måde: ved at gøre en indsats for Venstre.

ARBEJDET, DER GIK FORUD.

Når Venstre fik sin chance, skyldes det mange ting - ting som rækker ud til hver enkelt af de trofaste Venstre-vælgere.

Venstre er på sin vis et mærkeligt parti. Vi er gang på gang blevet spået undergang. Vi gjorde det i trediverne, i tresserne og i begyndelsen af halvfjerdserne. Befolkningsudviklingen gik Venstre imod.

De landdistriker, der engang var Venstres stærke bastion, blev mere eller mindre affolkede. Vel fik Venstre flere stemmer i byerne, men alligevel måtte vi ved valg efter valg notere tab.

Vore modstandere - og også en del af vore egne - gav udtryk for, at et arbejde for Venstre nærmest var håbløst. Det kunne kun gå een vej: tilbage.

Selv ikke efter valget i 1957, hvor Venstre kom til at stå som et part der ikke længere

havde vilje til magt, gav Venstres folk op. En række af Venstres yngre folk tog fat på at give Venstre en profil. Det skete gennem udgivelse af bøger, gennem princip- og handlingsprogrammer. Venstre placerede sig som det aktive parti - og i virkeligheden også som det moderne parti, der tog fremtidens problemer op til behandling. Jeg kan nævne Venstres afgørende indflydelse på socialreformen og Venstres helt aktuelle tanker om Det nære samfund.

Der blev slidt og slæbt i Venstre i årene fra 1957 til 1973. Venstre blev mødt med venlig sympati fra brede kredse, men det magnetiske, det tiltrækkende manglede, indtil situationen kom. Jeg tør vove den påstand, at uden dette arbejde i Venstre - tusinder var med til at gøre det - havde Venstre ikke fået sin chance.

VENSTRE HOLDT SAMMEN.

En anden afgørende ting: Venstre har i de seneste år lært at holde sammen. Det har Venstre ellers aldrig været god til. Tværtimod fortæller også vor nyere historie om kiv og strid, om splittelse og nye partidannelser. Men Venstre holdt sammen i de vanskelige år fra 1965. Det var et Venstre, præget af gensidig tillid og sammenhold, der gik til valg sidste år.

Et Venstre, der havde et ansigt. Hvis det ikke havde været tilfældet, havde Venstre ikke fået sin chance.

I Socialdemokratiets officielle blad Ny politik stod der fornylig en ganske interessant leder om Venstre. Man prøver at forklare Venstres succes og skriver, at den først og fremmest skyldes, at Venstre har været enig, i hvert fald med hensyn til, hvad man har sagt udadtil. "Det har været muligt for vælgerne at regne Venstre for en - og kun en - brik i det forvirrede puslespil", skriver bladet.

Tænk, at Venstre, det parti, der har været mest præget af uro og splittelse, skal opleve at høre dette fra det Socialdemokrati, der blot for få år siden var kendt for sammenhold og ro.

Vi har med tilfredshed lov at konstatere, at roen og sammenholdet i Venstre ikke er blevet til på bekostning af den frie debat i partiet. Tværtimod har der vel aldrig været så megen debat og aktivitet i Venstre som i de seneste år.

Venstre magtede at holde sammen i de vanskelige år. Vi brugte ikke tiden til indbyrdes at placere skyld for nederlagene. Venstre blev holdt oppe gennem et energisk arbejde.

TAK TIL DE TROFASTE.

Vi får i denne tid mange nye vælgere - og også mange vælgere, der før stemte Venstre, men som faldt fra, da det ikke var in at være Venstremand.
Vi tager med glæde imod de nye, for Venstres mål er naturligvis nye vælgere. Men i en situation, hvor udviklingen for Venstre måske er ved at vende, har vi en særlig grund til at sige tak til dem, der
blev i Venstre og gjorde det ofte slidsomme arbejde i de vanskelige år, hvor Venstre ikke var spået nogen fremtid.

VENSTRES NYE SITUATION.

Hvis man indtil 1957 havde spurgt, hvilke regeringsmuligheder, der var
i dansk politik, ville svaret have været: en regering ledet af enten Socialdemokratiet eller Venstre. Det svar var ikke en given ting i tresserne eller begyndelsen af halvfjerdserne. I dag er Venstre igen den ene naturlige regeringsmulighed. Venstre står - som før 195 7 - som et parti, der har viljen til magt.
Venstre er i mere end en forstand i centrum, partiet, der trods brogede politiske forhold har kunnet få Folketinget til at fungere.
Venstre havde indtil regeringsdannelsen en ganske vist uretfærdig myte, der gik ud på, at partiet vel sagde mange gode ting, men det virkede uinteressant, gammeldags og lidt støvet.
I dag er Venstres tanker og synspunkter i centrum. Hverken partier eller befolkning kommer udenom at tage stilling til dem.

DER ER SKABT TILLID.

Og måske vigtigst af alt: Venstre kom til i en situation, hvor der manglede tillid i dansk politik. Tillid er netop, hvad Venstres ministre har skabt.
Regeringen er blevet kaldt en træsko-regering. Det skal ingen af os være kede af. For, som det er sagt: det er blevet fint at gå med træsko.
Sagt på en anden måde: Venstres tanker - også tankerne om Det nære samfund - siger noget til mennesket i det moderne velfærdssamfund.

VENSTRE OG BYERNE.

I dag skal man ikke dukke hovedet, hvis man erklærer sig som Venstremand i en byforsamling. I dag er det - undskyld udtrykket - blevet fint at være Venstre-mand.
Jeg tror, at Venstre for første gang har en mulighed for rigtigt at komme ind i byerne. Måske ikke fordi ikke-socialistiske vælgere i byerne pludselig skulle være blevet Venstre-mænd, men på grund af udelukkelsesprincippet.

OPINIONSTALLENE.

Når vi ser på de forskellige opinionstal, gør vi sikkert også klogt i at erkende, at tallene ikke dækker over, at der nu pludselig er blevet så og så mange, der føler sig som Venstre-mænd. Det gør mange af de nye ikke - de føler blot, at det i den givne situation er Venstre, de må støtte.

Skal vi have et nøgternt udgangspunkt for vort arbejde, bør det nok være, at for mindre end et år siden følte 87,7 % af vælgerne, at det ikke var naturligt for dem at stemme på Venstre.

Den styrke, vi har fået, kan blive af flygtig karakter, hvis vi ikke for alvor sætter ind med en medlems- og vælgerpleje. Vi skal oplyse om Venstre, om liberal politik.

VI SKAL UDNYTTE MULIGHEDERNE.

Her er vi desværre ved et punkt, hvor der alt for mange steder er blevet svigtet, hvor man intet har gjort for at udnytte det gode klima omkring Venstre.

Det sker ikke så sjældent, at nogle af vore organisationsfolk giver udtryk for, at alt dette med foreningsarbejde, medlemstegning og oplysningskampagner slet ikke er nødvendigt nu, for det går jo så godt for Venstre!

Jeg har indtryk af, at det stort set er de samme folk, der for et år siden erklærede, at organisationsarbejde ikke var til nogen nytte, for det gik jo alligevel bare tilbage for Venstre!

Jeg kan kun sige, at de folk, der hverken tror på organisationen i med- eller modvind, ikke burde sidde på centrale poster i Venstre.

Vi står netop i en situation, hvor Venstres stærke organisation skulle komme os til gavn. Vi er midt i en grotid for Venstre, og det skal vi udnytte.

Vi skal tegne medlemmer. Vi skal forklare de nye, hvad Venstre, hvad liberal politik er. Vi skal benytte lejligheden til at få kontakt med de enkelte vælgere.

Forud for kommunalvalget stillede regeringen sig til rådighed for telefonspørgsmål. Det tør siges, at det blev en succes. Den bør følges op. Af ministre og folketingsmedlemmer, af kandidater - og også af Venstres kommunalfolk.

Det er så vigtigt, at vælgerne ved, at der er et parti, der også interesserer sig for den enkeltes problemer.

VENSTRES HOLDNING.

Der er i dag respekt om Venstre, fordi Venstre prøver at løse de aktuelle politiske problemer. Men først og fremmest er der respekt om vort parti, fordi regeringen og de

enkelte ministre har en holdning. Dagens politiske gerning skal gøres. Respekt for det. Men .skal Venstre også i de kommende årtier være kernen i det liberale Danmark, skal Venstre have et klart formuleret syn på løsningen af fremtidens problemer.

For netop et år siden blev der holdt en idekonference på Christiansborg. At være liberal i et moderne samfund, var dens hovedtema. Jeg tror, at det ikke bare er vigtigt, men simpelthen nødvendigt, at det arbejde, der her blev påbegyndt bliver videreført. Danske, vælgere skal vide, at der ikke blot er socialistiske partier, der formulerer deres syn på fremtidens politik, men at der også er et liberalt modstykke. Jeg er overbevist om, at de liberale nok skal klare sig over for fremtidens udfordring, hvis de vel at mærke ved, hvad de vil.

Det er ikke socialistiske tanker, det moderne menneske tænker. Socialismen har kun muligheder i det omfang, de liberale partier er uforberedte og ikke ved, hvad de vil. Det er vigtigt, at Venstre sætter en debat i gang om moderne liberalisme. Det er nødvendigt, hvis Venstre skal blive det ledende parti i de kommende årtier.

EN FAREFULD SEJLADS.

Venstre har fået en chance, ja. Men vi har ikke fået nogen forsikring De kommende år kan blive barske nok.

Vi skal være klar over, at den danske vælgerbefolkning ikke standsede sin vandring den 4. december. Næste valg kan give lige så store forskydninger.

Vælgerne bliver mindre og mindre trofaste. De stadig flere løse vælgere betyder en farefuld sejlads. Samtidig giver de i den nuværende situation Venstre meget store muligheder.

Et valg i dag er ikke længere et spørgsmål om at gå lidt frem eller lidt tilbage. Et valg kan udslette et parti.

Hvem tør vel tro, at eksempelvis alle de såkaldt gamle partier eksisterer år 2000? Derfor skal vi vente en hård politisk kamp. Ingen andre partier vil stå i kø for at give Venstre chancer. Hvad vi skal nå, skal vi nå ved egen indsats. Vi skal hver dag arbejde, som om der var valgkamp. For det er det jo i virkeligheden for Venstre.

REGERINGEN OG FOLKETINGSGRUPPEN.

Vi har brug for folk i Venstres arbejde, der ikke bare vil tjene sig selv, men som først og fremmest vil tjene Venstre.

Sådanne folk har vi i forreste række blandt ministre og folketingsgruppe. Det er jo

oftest regeringen, der tales om, men vi skal heller ikke glemme det enorme arbejde, der gøres i Venstres folketingsgruppe. Vi har aldrig, siden Det forenede Venstre blev stiftet, haft en mindre folketingsgruppe - jeg er trods dette ved at turde sige, at vi heller aldrig har haft en gruppe, der har bestilt så meget. Den bedste måde, vi kan anerkende regeringens og folketingsgruppens arbejde på, er ved at gøre vort arbejde, der hvor vi er placeret i Venstre rækker.

DET ER SPÆNDENDE AT VÆRE VENSTRE-MAND.

Det mismod, vi har oplevet i Venstre så mange gange, er i dag afløst af et lyssyn. Det er også de lyse toner, der har præget denne beretning.

For mere end en halv snes år siden lancerede tidligere statsminister Viggo Kampmann på en socialdemokratisk kongres udtrykket, at det var dejligt at være socialdemokrat.

Det er der ikke mange, der har talt om i den senere tid. Samme hr. Kampmann har heller ikke selv bidraget til det.

Vi kan i sandhed sige, at det er dejligt at være Venstre-mand. Det tror jeg, at de fleste af os også sagde, da Venstre havde modgang.

I dag kan vi føje til, at nu er det også blevet spændende at være Venstre-mand. Venstre har fået en enorm chance.

Vi kan udnytte den, hvis vi hver på sin post er parate til at bruge enorme kræfter. Venstre har en fremtid i dag. Hvis vi selv vil.